

Mazzinijeva knjiga *Samo smeh nas lahko reši* ni plod trenutnega ustvarjalnega navdiha, truda za pisanje daljšega proznega besedila, ki bi razsvetlil sodržavljane in smešil slovenčeljsko družbo. Ne gre za visoko literaturo, presežek s satirično, resno in utemeljeno moralizirajočo noto, niti mejnik na področju domače književnosti.

Na približno tristotih straneh so zbrane na spletnem portalu že objavljene kolumne, ki jih je povprečni Slovenec, ki naj (po pisateljevi tezi) ne bi imel drugega dela kot je primitivno komentiranje ob nenavadnih urah, ko bi moral trdo delati za vsakdanji kruh spisal med razburjanjem nad stanjem v domovini, že vestno prebral in se udeležil razprave na medmrežju kot absolutni strokovnjak za nepregledno obzorje področij. Vzroka za izdajo (kljub trudu za razumevanje tovrstnih publicistično obarvanih tekstov na množično dostopnih blogih) nikakor ne morem določiti. Zdi se mi pravzaprav zgolj eden od tipičnih slovenskih fenomenov, ponavljanje stalne variacije na temo in pretiravanje brez temeljnih argumentov.

Osnovna ideja samoironije je dandanes vsekakor več kot dobrodošla in bi lahko postala svež fenomen s postavitvijo ogledala tako t. i. parazitom kot tudi vlečnim konjem. Tako Mazzini namreč razdeli našo populacijo in vzporedno izpostavi tudi problematiko naravoslovcev, ki so (pre)cenjeni, vzvišeni in čaščeni ter družboslovci, ki že od vrtca trpijo z manjvrednostnimi kompleksi zaradi obsojenosti na neuporabnost in zajedavstvo. Podobne domislice so primerne in označijo do sedaj neizrečeno na samosvoj, piker način, vendar nekako izzvenijo v množici nepreverljivih dejstev, ki jih avtor niza skozi celoten kritiški opus.

Vstop v posamezne prigode je izrazito buren in direkten, kar bi lahko ugajalo bralstvu, a se pri drugih izkaže kot nepotrebna in prenapihnjena tehnika za usmerjanje pozornosti. Deljenje izkušenj in mnenj je včasih celo vsiljivo, pljuvanje po narodu pa utrujajoče. Če vsak dan poslušamo pesimistične gospodarske napovedi, plehka poročila o nesmiselnih in nedopustnih intrigah na ekonomski sceni, ter se zavedamo socialistične preteklosti in njenih neogibnih ostankov, na katere nas spomnijo že visokoleteči, brezosebni in hladni, nefunkcionalni arhitekturni podvigi na poti po opravkih v prestolnici, je branje o vsem domačem gnevu še dodatna kaplja v kozarec plesnive marmelade, ki s(m)o jo pustili kuhati in očitno še vedno vre.

Morda samo delo ne bi bilo napačno, če se zaradi precejšnjega obsega in ponavljanja posameznih očitkov narcizma, zagledanosti v sever, predvsem idealizirano Nemčijo, stalnega primerjanja s tujino in osvetljevanja izkoriščevalske narave kvazi delavnih ljudi ne bi stalno ponavljalo. V primeru, da izdajo zavestno razdelamo in beremo postopoma, v daljšem časovnem razponu ob tem, ko nas stokrat na dan razjezijo podobne situacije v javnih uradih, ob branju neumnih, razkačenih anonimnežev na repu internetnih izdaj člankov (željne opazovanja ravni inteligence med nami bodo lahko vedno znova podpisali Mazzinijeve opazke o praktični nepismenosti in pomanjkanju strpnosti posebej pod naslovi o novem družinskem zakoniku, povojnih pobojih in financiranju zasebnega šolstva), bomo v odlomkih verjetno našli sogovornika. Kdor pa se bo dela lotil v enem dihu, je skoraj za trdno obsojen na dolgčas in mučno prebijanje skozi opazovanje nezavidljivega položaja v Sloveniji, ki v večji meri ne vzbuja očiščevalnega smeha, marveč kvečjemu groteskno tesnobo.

Ujetosti v bizarni krog patetike ni videti izhoda, količina ljudi s zidaki v glavi se predvidoma prav tako ne bo občutno zmanjšala, kulta pasivnosti ne bo čez noč nadomestila angažirana mladina, s tem pa se tudi literarna ustvarjalnost nove generacije ne bo bistveno dvignila, saj »česar ni mogoče prijeti, tega pravi slovenski um ne more dojeti.« Mazzinijeva izhodišča torej prispevajo k delnemu ozaveščanju in bi lahko spodbodla mehanizme v socialnem okolju, vseeno pa smehu ob njegovih aforizmih z dodanimi izrezki člankov in diagrami zadostuje tudi siolova rubrika. Ali pa se bodo avtorjevi izsledki iz zgoraj navedenega citata vendarle potrdili in je prostor za (kvazi)znanstveno argumentacijo le v knjigah, ki jih lahko podkupljivi slovenski amaterji vzamejo v roke in obravnavajo smrtno resno kljub subjektivizmu in nepreverljivim raziskavam.

Urška Gabrič

{fshare id=1492}